

Latvijas Darba devēju konfederācija

**Latvijas Darba devēju konfederācijas (LDDK)
veiktā
Augstākās izglītības kvalitātes centra (AIKNC)
ārējā novērtēšana**

**Pielikums Nr.1 AIKNC un LDDK līgumam par ārējās novērtēšanas darba
organizāciju: ārējās novērtēšanas nosacījumi**

2010.gada 1.jūnijā, Rīgā

Saturs

1. Informācija un konteksts	3
1.1. Augstākās izglītības kvalitātes novērtēšanas centrs	3
1.2. Latvijas Darba devēju konfederācija	3
2. Ārējā novērtēšana	4
2.1. Ārējās novērtēšanas mērķis un apjoms	4
2.2. AIKNC pašnovērtējuma ziņojums	5
2.3. Ārējās novērtēšanas ekspertu grupas izveide	5
2.4. Ārējās novērtēšanas apmeklējums	6
2.5. Ārējās novērtēšanas ziņojums	6
2.6. Ārējās novērtēšanas process un ziņojuma publicēšana	6
2.7. Ārējās novērtēšanas budžets	7
2.8. LDDK loma	7
2.9. Paziņojums par neatkarību	7
2.10. Pārskata indikatīvais grafiks	7

1. Informācija un konteksts

1.1. Augstākās izglītības kvalitātes novērtēšanas centrs

Sadarbībā ar Latvijas Rektoru padomi un Latvijas Izglītības un zinātnes ministriju, 1994. gada 28. decembrī tika nodibināta bezpeļņas organizācija “Augstākās izglītības kvalitātes novērtēšanas centrs” SIA (turpmāk tekstā - AIKNC), kuras galvenais mērķis bija organizēt augstākās izglītības iestāžu un to programmu kvalitātes novērtēšanu. AIKNC dibinātāji ir Izglītības un zinātnes ministrija un (saskaņā ar Rektoru padomes lēmumu) piecas augstākās izglītības iestādes: Latvijas Universitāte, Rīgas Tehniskā universitāte, Rīgas Stradiņa universitāte, Daugavpils Pedagoģiskā universitāte un “Biznesa augstskola Turība”. AIKNC darbību pārrauga Padome, ko veido 8 padomes locekļi. AIKNC ikdienas darbība ir uzticēta Padomes priekšsēdētājam, ko akcionāru pilnsapulcē ievēl augstākminētās piecas augstākās izglītības iestādes. AIKNC darbiniekus ieceļ ar Padomes priekšsēdētāja rīkojumu. Pašlaik AIKNC personāla sastāvā 3 pilnas slodzes darbinieki, tostarp Padomes priekšsēdētājs, kā arī 2 darbinieki, kas strādā daļēju slodzi.

AIKNC mērķi ir:

- veicināt augstākās izglītības attīstību Latvijā;
- pamatojoties uz Eiropas pamatnostādņem, organizēt augstākās izglītības iestāžu un to studiju programmu kvalitātes novērtēšanu;
- sniegt konsultācijas augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanas jautājumos;
- apkopot, uzturēt, publicēt un izplatīt informāciju par augstākās izglītības iestāžu un to studiju programmu kvalitāti, licencēšanu un akreditāciju.

AIKNC darbība aptver augstākās izglītības iestādes Latvijā.

1.2. Latvijas Darba devēju konfederācija

Latvijas Darba devēju konfederācija (turpmāk tekstā - LDDK) ir lielākā organizācija, kas pārstāv darba devēju intereses.

LDDK darbojas kā partneris, veicot sociāli ekonomiskas pārrunas ar Latvijas Republikas Saeimu, Latvijas Republikas Ministru kabinetu un Latvijas Brīvo arodbiedrību savienību.

LDDK apvieno 42 filiāles un reģionālās apvienības un federācijas, kurām ir nozīmīga loma Latvijas ekonomikā, kā arī uzņēmumos, kuri nodarbina vairāk nekā 50 cilvēkus. LDDK kopumā nodarbina 35% no visiem Latvijas darba ņēmējiem.

LDDK misija ir:

- uzlabot uzņēmējdarbības un nodarbinātības efektivitāti, ņemot vērā sabiedrības intereses kopumā, veicināt Latvijas darba devēju un to organizāciju stiprināšanu un attīstību;
- uzlabot Latvijas darba devēju izaugsmi, uzņēmumu kultūras attīstību un labvēlīgu sociālo apstākļu radīšanu;
- pārstāvēt un aizsargāt savu biedru ekonomiskās, sociālās un profesionālās intereses atbilstoši darba devēju organizāciju un to apvienību likumam;
- pārstāvēt un aizsargāt savu biedru intereses attiecībās ar arodbiedrībām, valsts un pašvaldību institūcijām, kā arī starptautiskām darba devēju organizācijām;
- nodrošināt LDDK biedriem iespēju piedalīties diskusijās par tos interesējošiem jautājumiem visos valsts pārvaldes līmeņos.

2. Ārējā novērtēšana

2.1. Ārējās novērtēšanas mērķis un apjoms

AIKNC kā augstākās izglītības kvalitātes novērtēšanas aģentūra vēlas turpināt savu sadarbību ar Eiropas Augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanas asociāciju (European Association for Quality Assurance in Higher Education) (turpmāk tekstā - ENQA), tāpēc tam ir nepieciešams veikt ārēju novērtēšanu, lai:

- pierādītu, ka AIKNC darbojas atbilstoši Standartiem un vadlīnijām kvalitātes nodrošināšanai Eiropas Augstākās izglītības telpā (European Standards and Guidelines for Quality Assurance in Higher Education) (turpmāk tekstā - ESG);
- noteiktu AIKNC faktisko pozīciju Latvijas augstākās izglītības sistēmā;
- caurskatāmā veidā demonstrētu AIKNC izmantotās procedūras un darbības metodes, kā arī centra speciālistu un novērtēšanas grupu dalībnieku pieredzi;
- analizētu AIKNC darbības rezultātus un faktisko ietekmi uz kvalitātes standartu attīstības veicināšanu Latvijas augstākās izglītības iestādēs.

Šis ir B tipa ārējā novērtēšana, atbilstoši ENQA dalībaģentūru nacionālo ārējo novērtēšanu veikšanas pamatnostādņem (Guidelines for national reviews). Tajā tiks izvērtēts, kā un ciktāl AIKNC darbība atbilst ENQA dalīborganizāciju kritērijiem, kas sakrīt ar ESG. Tādējādi, ārējās novērtēšanas ziņojums sniegs ENQA valdei informāciju, kas palīdzēs pieņemt lēmumu par AIKNC atkārtotu apstiprināšanu par pilntiesīgu ENQA biedru. Ārējās novērtēšanas ekspertu grupa neizteiks vērtējumu vai nepieņems lēmumu par AIKNC atkārtotu apstiprināšanu par pilntiesīgu ENQA biedru.

Ārējās novērtēšanas ziņojuma mērķis ir sniegt atsauksmes ne vien par AIKNC lomu un uzdevumiem Eiropas kontekstā, bet arī Latvijas augstākās izglītības sistēmas kontekstā. Kā norādīts iepriekš, AIKNC ir galvenais kvalitātes veicināšanas un nodrošināšanas instruments, kas tiek izmantots augstākās izglītības un pētniecības kvalitātes novērtēšanā, licencēšanā un akreditācijā

Latvijā. Ārējās novērtēšanas ekspertu grupas atsauksmes ļaus AIKNC noteikt tā darbības efektivitāti un secināt, vai centrs spēj sasniegt izvirzītos mērķus. Tāpat arī, ar ārējās novērtēšanas palīdzību AIKNC vēlas nostiprināt savu vienīgās augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanas nevalstiskās aģentūras ekskluzīvo statusu Latvijā un informēt augstākās izglītības iestādes par to, ka tas savā darbībā ievēro ESG un izmanto Eiropas augstākās izglītības kvalitātes novērtēšanas aģentūru, ENQA un Eiropas kvalitātes novērtēšanas reģistra (European Quality Assurance Register) atzītās metodes. Tāpat arī, AIKNC vēlas uzlabot savas pozīcijas Eiropā, it īpaši Boloņas procesa 46 dalībvalstīs.

Ārējās novērtēšanas ziņojums tiks sagatavots angļu valodā.

2.2. AIKNC pašnovērtējuma ziņojums

AIKNC ir atbildīgs par pašnovērtējuma ziņojuma (Self Evaluation Report) (turpmāk tekstā - SER) sagatavošanas procesu, ņemot vērā šādas pamatnostādnes:

- SER tiek veikts projekta veidā ar skaidri noteiktu grafiku, un tajā tiek iesaistītas visas iekšējās un ārējās ieinteresētās puses;
- SER ietver šādas nodaļas: pārskats par pašreizējo situāciju AIKNC; esošās situācijas analīze un novērtējums; uzlabojumu piedāvājumi un plānotie pasākumi; kopsavilkums par AIKNC darbības specīgajiem un vājajiem punktiem;
- SER struktūrai ir jābūt skaidrai, tam ir jābūt koncentrētam un loģiskam. Tam skaidri jānorāda, kādā mērā AIKNC spēj pildīt savus ārējās kvalitātes novērtēšanas pienākumus un atbilst ENQA dalīborganizāciju kritērijiem un, līdz ar to, arī ESG. SER ārējās novērtēšanas ekspertu grupai jāiesniedz vismaz četras nedēļas pirms ārējās novērtēšanas ekspertu grupas apmeklējuma datuma.

2.3. Ārējās novērtēšanas ekspertu grupas izveide

Ārējās novērtēšanas ekspertu grupu veido četri locekļi: trīs eksperti, kas nenāk no Latvijas (viens augstākās izglītības kvalitātes novērtēšanas eksperts, kas darbojas kā sekretārs (turpmāk – ekspertu grupas sekretārs); viens augstākās izglītības kvalitātes novērtēšanas eksperts ar darba pieredzi citā nacionālā kvalitātes nodrošināšanas aģentūrā un viens studentu pārstāvis, kas ir Eiropas Studentu apvienības nominēts), kā arī viens nacionālais eksperts, kuru nominē sociālais partneris – Latvijas Darba devēju konfederācija, kas uzņemas vadītāja lomu (turpmāk tekstā – ekspertu grupas vadītājs).

Ekspertiem jāparaksta paziņojums par to, ka tiem nav interešu konflikta attiecībā uz AIKNC pārskata sagatavošanu.

Ekspertu grupas sekretārs, kas ir pilnībā atbildīgs par ārējās novērtēšanas ziņojuma sagatavošanu, ir pilntiesīgs ekspertu grupas loceklis ar citiem novērtēšanas ekspertu grupas locekļiem līdzvērtīgu statusu, bet atšķirīgiem pienākumiem. Ekspertu grupas locekļu tiesības un pienākumi ir noteikti līgumā starp katru ekspertu grupas locekli un LDDK.

2.4. Ārējās novērtēšanas apmeklējums

Ārējās novērtēšana ekspertu grupa sagatavo un publicē ārējās novērtēšanas apmeklējuma (turpmāk tekstā – ārējās novērtēšanas apmeklējums) grafiku. Lai atbilstoši organizētu nepieciešamās intervijas, AIKNC tiek informēts par ārējās novērtēšanas apmeklējuma grafiku vismaz vienu mēnesi pirms apmeklējuma sākuma. Grafiks iekļauj sanaksmju indikatīvu laika plānojumu, kā arī citus uzdevumus, ko ārējās novērtēšanas ekspertu grupa veic ārējās novērtēšanas apmeklējuma laikā, kas ilgst 2 dienas. Apmeklējuma darba valoda ir angļu. Ja interviju dalībnieki nespēj sazināties angļu valodā, AIKNC apņemas nodrošināt tulkojumu.

2.5. Ārējās novērtēšanas ziņojums

Pamatojoties uz ārējās novērtēšanas ekspertu grupas secinājumiem, ekspertu grupas sekretārs sadarbībā ar ekspertu grupu sagatavo ārējās novērtēšanas ziņojumu. Ziņojumā tiek ņemts vērā ārējās novērtēšanas mērķis un apjoms atbilstoši šo nosacījumu 2.punktam. Turklāt tajā tiek sniegts secinājumu loģiskais pamatojums. Ziņojums tiek gatavots, vienojoties ar visiem ārējās novērtēšanas ekspertu grupas locekļiem. Pārskatu sagatavo angļu valodā un tas nedrīkst pārsniegt 40 lappušu apjomu.

Pārskata projektu iesniedz izskatīšanai AIKNC četru nedēļu laikā pēc ārējās novērtēšanas apmeklējuma beigām, lai pārbaudītu faktu atbilstību. Ja AIKNC izvēlas sniegt paziņojumu attiecībā uz ārējās novērtēšanas ziņojumu, to iesniedz ekspertu grupas vadītājam divu nedēļu laikā no pārskata projekta saņemšanas. Pēc tam ekspertu grupa, ņemot vērā AIKNC paziņojumu, pabeidz dokumenta sagatavošanu un iesniedz to AIKNC un ENQA.

Ārējās novērtēšanas ziņojumu pabeidz ne vēlāk kā divu mēnešu laikā pēc ārējās novērtēšanas apmeklējuma beigām.

Ziņojumā iekļaujami šādi punkti:

- kopsavilkums;
- pārskata kontekstuālā informācija;
- papildu dokumentācijas apraksts;
- ārējās novērtēšanas nosacījumu, ārējās novērtēšanas secības un centrālo elementu apraksts;
- uz pierādījumiem pamatota analīze, kas attiecas uz nacionālajiem jautājumiem un ESG;
- vispārēji secinājumi attiecībā uz to, vai un kādā mērā ESG (2. un 3. daļa) ir uzskatāmi par izpildītiem, daļēji izpildītiem vai neizpildītiem;
- ieteikumi uzlabojumiem.

2.6. Ārējās novērtēšanas process un ziņojuma publicēšana

AIKNC apspriedīs ārējās novērtēšanas ekspertu grupas sagatavoto ziņojumu un informēs ENQA par saviem nodomiem īstenot ieteikumus, kas ir iekļauti šajā ziņojumā. Pēc novērtēšanas rezultātu un jebkuru plānoto rekomendēto pasākumu apspriešanas ar ENQA, ārējās novērtēšanas ziņojums un rekomendēto pasākumu grafiks tiks publicēts AIKNC tīmekļa vietnē.

2.7. Ārējās novērtēšanas budžets

AIKNC sedz šādas ar ārējās novērtēšanas ziņojuma sagatavošanu saistītus izdevumus:

- honorārs ekspertu grupas vadītājam - 1330 LVL (apmēram 1900 EUR);
- honorārs ekspertu grupas sekretāram - 1330 LVL (apmēram 1900 EUR);
- honorārs ekspertu grupas locekļiem (divi) - 700 LVL (apmēram 1000 EUR katram);
- administratīvās izmaksas LDDK sekretariāta vajadzībām 500 LVL (apmēram 714 EUR);
- ceļošanas un uzturēšanās izdevumi (apmēram) 3360 LVL (apmēram 4800 EUR).

Tādējādi ārējās novērtēšanas kopējās indikatīvās izmaksas ir 7920 LVL (apmēram 11 314 EUR). Ja ceļošanas un uzturēšanās izdevumi tiek pārsniegti, AIKNC pēc ārējās novērtēšanas ziņojuma sagatavošanas sedz visas papildu izmaksas.

2.8. LDDK loma

LDDK pienākumi:

- sagatavot līguma projektu ar AIKNC;
- informēt ENQA par ārējās novērtēšanas nosacījumiem;
- izveidot ārējās novērtēšanas ekspertu grupu;
- organizēt/ plānot ārējās novērtēšanas ekspertu grupas apmeklējumu;
- nodrošināt ārējās novērtēšanas ekspertu grupas locekļu honorārus.

LDDK pienākumos neietilpst:

- sniegt palīdzību pašnovērtējuma fāzes laikā;
- organizēt/ nodrošināt ārējās novērtēšanas ekspertu grupas apmeklējuma loģistisko atbalstu;
- nodrošināt ārējās novērtēšanas ekspertu grupas izmitināšanu un veikt tikšanās telpu rezervāciju;
- drukāt, izplatīt un publicēt gala pārskatu.

2.9. Paziņojums par neatkarību

LDDK apliecina, ka ir neatkarīga organizācija un tā nav interešu konfliktā, kas liegtu īstenot AIKNC ārējo novērtēšanu. LDDK apņemas veikt ārējās novērtēšanas sagatavošanas darbu vadību objektīvi un precīzi. LDDK nodrošina ārējās novērtēšanas ekspertu grupas neatkarību.

2.10. Pārskata indikatīvais grafiks

Tiek plānots, ka ārējā novērtēšana ilgs apmēram 6 mēnešus – no 2010.gada 1.jūnija līdz 2010.gada 30.novembrim:

Līguma noslēgšana par ārējās novērtēšanas nosacījumiem: 2010. gada 1.jūnijs;

LDDK ieceļ ārējās novērtēšanas ekspertu grupas locekļus:	2010. gada jūnijs;
AIKNC uzsāk pašnovērtējuma ziņojuma gatavošanu:	2010.gada janvāris;
Ārējās novērtēšanas ekspertu grupas apmācība:	2010.gada jūlijs;
Ārējās novērtēšanas apmeklējuma indikatīvā laika grafika izstrāde:	2010.gada septembris;
AIKNC pašnovērtējuma ziņojuma pabeigšana:	2010.gada jūnijs;
Ārējās novērtēšanas ekspertu grupas apmeklējums:	2010.gada oktobris;
AIKNC ārējās novērtēšanas ziņojuma projekta sagatavošana:	2010.gada oktobris;
AIKNC atbildes ziņojums ārējās novērtēšanas ekspertu grupai, ja nepieciešams:	2010.gada novembris;
Gala ārējās novērtēšanas ziņojuma iesniegšana AIKNC un LDDK:	2010.gada novembris;
Ārējās novērtēšanas ziņojuma apspriešana AIKNC:	2010.gada novembris;
Ārējās novērtēšanas ziņojuma un AIKNC atbildes ziņojuma apspriešana LDDK:	2010.gada decembris;
Ārējās novērtēšanas ziņojuma un rekomendāciju ieviešanas plāna publicēšana:	2010.gada decembris.